

Kotisairaanhoidon yrityksen perustaminen

Tea Alakeskinen

2021 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

Kotisairaanhoidon yrityksen perustaminen

Tea Alakeskinen
Sairaanhoitaja amk
Opinnäytetyö
Toukokuu, 2021

Kotisairaanhoidon yrityksen perustaminen

Vuosi

2021

Sivumäärä

34

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli luoda liiketoimintasuunnitelma tulevalle uudelle kotisairaanhoitoalan yritykselle. Työn tarkoituksena oli tunnistaa yrityksen perustamiseen liittyvät riskit ja mahdollisuudet sekä selvittää yrityksen kannattavuus. Tarkoituksena oli myös selvittää mitä toimia sosiaali- ja terveysalan yrityksen perustaminen vaatii. Seuraavana tulevana vuosikymmenenä suuri ikäryhmä eläköityy, jonka vuoksi kotihoidon palveluita on tehostettava. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ohjaa palveluiden tuottamista ihmisten koteihin, jonka vuoksi kotihoidon- ja kotisairaanhoidon palveluiden kysyntä tulee nousemaan edelleen. Opinnäytetyön aihe valikoitui kirjoittajan urasuunnitelmien mukaisesti- tarkoituksena perustaa kotisairaanhoitoalan yritys.

Opinnäytetyön tietoperusta rakentuu yrityksen perustamisprosessia kuvaavan ja käsittelevän kirjallisuuden sekä muun aineiston pohjalle. Teoriatiedon haussa käytettiin alan kirjallisuutta, tutkimuksia ja aihetta käsitteleviä verkkosivuja monipuolisesti. Liiketoimintasuunnitelma on tämän työn toiminnallinen osuus. Liiketoimintasuunnitelma pohja laadittiin suosituimpien liiketoimintamallien mukaisesti. Liiketoimintasuunnitelma on valmis käytettäväksi osakeyhtiömuotoisessa kotisairaanhoitoalan yrityksessä. Kustannuslaskelman mukaan yritystoiminta olisi kannattavaa sekä toiminnan on mahdollista kasvaa tulevaisuudessa.

Uusi liiketoimintamalli tulee palvelemaan kotihoidon ja kotisairaanhoidon palveluiden tarvisijoita monipuolisesti. Yritys tarjoaa luotettavia ja ammattitaitoisia palveluita, jonka avulla henkilö selviytyy kotona arjen tuomien haasteiden kanssa. Liiketoimintasuunnitelma on opinnäytetyön liiteasiakirja. Tekijä on tehnyt kannattavuuslaskelmat tulevaa yritystoimintaansa ajatellen, mutta nämä eivät ole osana opinnäytetyötä, eikä niitä sen vuoksi ole liitetty tähän opinnäytetööhön.

Tea Alakeskinen

Setting up a home care company

Year

2021

Pages

34

The aim of this Bachelor's thesis was to create a business plan for a new community nursing company. The purpose of the thesis was to identify the risks and opportunities of starting a company and find out the profitability of the company. The aim was also to find out what functions are required to set up a social and health care company. In the next decade, a large age group will retire, which is why home care services need to be made more efficient. The reform of social and health care will guide the provision of services to people's homes, which is why the demand for home care and community nursing services will be increasing. The topic of the thesis was chosen according to the author's career plans - the plan is to set up a community nursing company.

The knowledge base of the thesis is based on the literature and other material describing and dealing with the company establishment process. The search for theoretical information used a wide range of websites dealing with literature, research and the subject. The business plan is the functional part of this thesis. The business plan base was prepared according to the most popular business plan models. The business plan is ready for use in a limited company of the community nursing industry. According to the cost calculation, the business would be profitable and it is possible to grow up.

The new business model will serve the needs of home care and community nursing services in a variety of ways. The company offers reliable and professional services that help a person cope at home with the challenges of everyday life. The business plan is an appendix to the thesis. The author has made profitability calculations for her future business, but these are not part of the thesis and are therefore not included in this thesis.

Keywords: community nursing, business plan, business concept, social- and health employment

Sisällys

1	Johdanto	6
2	Tavoitteet ja työn tausta	7
2.1	Työskentelyprosessin suunnitelma ja tiedonhaku	7
2.2	Toiminnallinen opinnäytetyö	8
2.3	Yritystoiminnan tarpeen arvio kotihoidon näkökulmasta	9
3	Kotipalvelu, kotihoito ja kotisairaanhoito	10
3.1	Tukipalvelut kotihoidon asiakkaalle	11
3.2	Kotihoidon eettisyys	12
3.3	lääkään henkilön palvelutarpeet ja niiden arviointi	12
4	Yritystoiminta sosiaali- ja terveysalalla ja sen erityispiirteet	13
4.1	Liikeidea	14
4.2	Liiketoimintasuunnitelma	15
4.3	Yrityksen kannattavuuden arviointi	16
4.4	Yhtiömuotojen vertailu	16
4.5	Riskit ja niiden hallinta	19
4.6	Markkinointi	20
4.7	Lait ja asetukset toiminnan takana	20
5	Aloittavan yrittäjän tuki	23
5.1	Uusyrityskeskus	23
5.2	Verkostojen tuki	24
5.3	Kunnat	24
5.4	Starttiraha	24
6	Pohdinta	25
	Lähteet	27
	Taulukot	32
	Liitteet	33

1 Johdanto

Kotihoidon palvelut ovat olleet pitkään pinnalla uutisoinnissa, yleensä negatiivisessa valossa. Kotihoito- termiin yhdistetään monesti kiire ja palveluiden riittämättömyys. Kotihoito vaatii kehittymistä viimeistään ennen, kuin suuret ikäluokat eläköityvät. Kotihoitoa ja sen ympärille luotavia palveluita on pyritty kehittämään siitä asti, kun hoivakoteja aloitettiin lakkauttamaan niiden suurien kulujen vuoksi.

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, mitä toimia sosiaali- ja terveydenhuollon yrityksen perustaminen vaatii koti- ja kotisairaanhoidon alalle. Opinnäytteessä selvitetään mitä erityispiirteitä toiminnassa on, mitä tukea aloittavan yrittäjän on mahdollista saada, tutustutaan nykyisiin -että tuleviin markkinoihin. Työn osana tehdään liiketoimintasuunnitelma, jonka pohjalta voi tehdä päätöksen liiketoiminnan aloittamisesta. Yrityksen konkreettinen perustaminen on rajattu työstä pois. Aihe valikoitui opiskelijan oman kiinnostuksen myötä alan yrittäjyyttä kohtaan.

Opinnäytetyössä käsitellään monipuolisesti alan nykytilannetta, että tulevaisuuden suunnitelmia ja näkymiä. Tulevaisuuden näkymät ovat konkreettisia muutoksia etenkin ikäjakauman ja ikärakenteen ennusteissa. Teoriatieto on luoto kotihoidon palveluiden määritelmien ympärille, sekä asioiden, joista tulee ottaa selvää ennen yrityksen perustamista. Yrittäjän erilaisia tukipalveluita on käsitelty konkreettisesti Ensimetrin Yrittäjyysbuusti -ohjelman kautta.

Liiketoimintasuunnitelma luotiin opinnäytetyön toiminnallisena osana. Liiketoimintasuunnitelma on käytännönläheinen suunnitelma yrityksen perustamisen lähtökohdista. Liiketoimintasuunnitelma pyrittiin tekemään niin, että se on käyttöönotettavissa heti kun yritystoiminnalla on realistista käynnistyä. Liiketoimintasuunnitelman yhteydessä tehtiin kustannuslaskelma, jota ei julkaista työssä. Kustannuslaskelma on avattu sanallisesti argumentoiden sen keskeisestä sisällöstä.

2 Tavoitteet ja työn tausta

Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää, mitä toimia sosiaali- ja terveydenhuollon yrityksen perustaminen vaatii koti- ja kotisairaanhoidon alalle. Opinnäytteessä selvitetään mitä erityispiirteitä toiminnassa on, mitä tukea aloittavan yrittäjän on mahdollista saada, tutustutaan nykyisiin -että tuleviin markkinoihin. Työn osana tehdään liiketoimintasuunnitelma, jonka pohjalta voi tehdä päätöksen liiketoiminnan aloittamisesta.

Kotisairaanhoidon yrityksen perustamisprosessi opinnäytetyön aiheena on muokkaantunut kirjoittajan sairaanhoitajaopintojen aikana. Kiinnostuneisuus yrittäjyyttä kohtaan sosiaali- ja terveysalalla on kehittynyt opintojen aikana. Opinnäytetyö prosessin aikana tuleva yrittäjä saa käsityksen, mitä tietoa ja toimenpiteitä yritystoiminnan käynnistäminen hoitoalalla vaatii. Kiinnostus kehittää kotiin tuotettavien palveluiden laatua nykyistä vetovoimaisemmiksi ja asiakaslähtöisemmiksi, ovat ohjanneet kohti yrittäjyys vaihtoehtoa. Yrityksen tavoitteena on ensimmäisen vuoden jälkeen työllistää yrittäjän lisäksi toinen henkilö.

Opinnäytetyössä käsiteltävät keskeiset aiheet:

1. Yksityisen kotisairaanhoidon yritystoiminnan erityispiirteet
2. Aloittavan kotisairaanhoidon yrittäjän tuki eri toimijoilta
3. Kotisairaanhoidon nykyiset, että tulevaisuuden markkinat
4. Liiketoimintasuunnitelma

2.1 Työskentelyprosessin suunnitelma ja tiedonhaku

Opinnäytetyöprosessi alkoi tammikuussa 2020 aiheen valinnalla ja sen rajaamisella. Aiheanalyysin kirjoittamisvaihe muodostui lähteiden etsimisestä ja aiheen pohdinnasta. Kevään 2020 aikana toteutin aiheen suunnittelun ja valmistelun. Työn eteneminen hidastui henkilökohtaisista syistä, jonka vuoksi työn valmistumisen ajankohtaa siirrettiin. Työn on tarkoitus valmistua keväällä 2021. Taulukossa 1 on esitettyä aikataulu tarkemmin.

Teoriatiedon hakeminen perustuu terveydenhuollon tietokantoihin kuten Medic, Sosiaali- ja terveysministeriö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ajankohtaiseen tietoon sekä alan kirjallisuuteen. Lupa- ja valvonta-asioiden tiedonhaku tapahtuu Valviran, Tekesin, Aluehallintoviraston, työ- ja elinkeinoministeriön ja potilasvakuutuskeskuksen tietoihin. Asiantuntija haastattelut toteutetaan suullisina tiedon hankintana mm. Tampereen kaupunkiseudun yrityspalvelu Oy Ensimetrin yritysasiiantuntijoiden kautta.

Tammi-helmikuu 2020	Aiheen valinta ja rajaus
Maalis-huhtikuu 2020	Tiedonhaku ja teorian kirjoittaminen
Loka-marraskuu 2020	Päivitetty aiheanalyysi
Joulukuu 2020	Suunnitelmaseminaari
Tammi- huhtikuu 2021	Toiminnallisen osuuden kokoaminen
Toukokuu 2021	Julkaisuseminaari

Taulukko 1: Aikataulu

2.2 Toiminnallinen opinnäytetyö

Toiminnallinen opinnäytetyö kuvaa käytännön toiminnan ohjeistamista. Työ voi olla muodoltaan esim. opas, ohje tai tapahtuman toteuttaminen (Airaksinen & Vilkkä 2003, 9.) Aineiston kerääminen laadullisen tutkimusmenetelmän avulla toteutetaan lomake- tai teemahaastatteluin. Laadullisen menetelmän avulla kerättyä aineistoa toiminnallisessa työssä ei ole välttämättä analysoida yhtä tarkasti kuin tutkimuksellisissa töissä. Asiantuntijahaastatteluja voidaan käyttää tiedonkeruuna konsultaatioina. Haastatteluissa voidaan myös tarkastaa faktatietoa asiantuntijoilta, jolla saadaan luotettavuutta teoriatietoon. (Vilkkä ym. 2003, 57-58.) Tämän työn toiminnallinen osuus on liiketoimintasuunnitelma aloittavalle kotisairaanhoidon yritykselle.

2.3 Yritystoiminnan tarpeen arvio kotihoidon näkökulmasta

Kotihoito on osa kotiin annettavista palveluista, ja sen määrää ja monipuolisuutta on tulevaisuudessa edelleen lisättävä ja kehitettävä. Hyvän kotihoidon määre on luottamusta herättävää ja se täyttää asiakkaiden ja henkilöstön odotukset. Pitkäaikaista laitoshoidoa on Suomessa vähennetty määrätietoisesti. (Sosiaali- ja terveysministeriö 2020.) Laitoshoidon on verrattain kallista kotihoidon palveluihin nähden. (Vanhustyön keskusliitto 2019). Suomessa väestö ikääntyy, joka näkyy suoraan vanhuspalveluiden asiakasmäärissä, eikä koihoidon palveluita ei ole jokaisella alueella riittävästi. Kotihoidossa asiakkaat ovat entistä huonokuntoisempia, jonka vuoksi palveluita tarvitaan entistä enemmän myös öisin ja viikonloppuisin. (THL 2020.) Yksityiset kotihoidon toimijat toimivat vielä kooltaan pienissä yksiköissä, tämä edesauttaa hoidon jatkuvuutta sekä tiedonkulku on sujuvampaa. Julkisella puolella toiminta keskittyy suuriin yksiköihin, jolloin asiakkaan luona käyvä hoitaja voi vaihtua useammin. Vaihtuvuuden vuoksi vaarana voi olla iäkkään ihmisen hoidon jatkuvuuden katoaminen. Pienissä yksiköissä ikäihmisten asiat ovat pienemmän henkilöstön hoidettavana, jolloin omahoitajatoiminta voi onnistua paremmin. (THL 2020.) Vanhenevan väestön kasvu ja hallituksen rakennepoliittisen ohjelman toimeenpano luovat kunnille kannustuksen uudistaa ja tehostaa vanhuksille tarkoitettuja kotihoidon palveluita. Tulevaisuudessa valtaosa huonokuntoisistakin vanhuksista voisi asua koko elämänsä kotona. Tämä tulevaisuuden suunnitelma edellyttää kuitenkin kotihoidon palveluilta kykyä huolehtia asiakkaiden tarpeista vähintään yhtä hyvin, miten se onnistuisi vanhainkodeissa. Palvelujärjestelmän tulisi kestää nopeasti muuttuvat tilanteet, kun ikäihmisen terveydentila muuttuu. (Finne-Soveri, H., ym. 2014.) Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista eli ns. vanhuspalvelulaki (28.12.2012/980) velvoittaa kuntia kotihoidon palveluiden järjestämisestä.

Vanhuspalvelulaissa (28.12.2012/980) on määriteltynä pitkäaikaisen hoidon ja huolenpidon toteuttamista ohjaavat periaatteet. Sen mukaan on kuntien vastuulla järjestää iäkkään henkilön hoito ja huolenpito heidän tarpeitaan vastaavilla toimilla. Hoidon ja huolenpidon tulee olla iäkkään henkilön ihmisarvoa kunnioittavaa ja se tulee järjestää ensisijaisesti iäkkään henkilön omassa kodissaan sosiaali- ja terveyshuollon avopalveluilla sekä muilla tarpeellisilla tukitoimilla. Hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa pitkäaikaisena laitoshoidona vain, jos siihen on vaativat lääketieteelliset perusteet, tai asiakas- tai potilasturvallisuus sitä vaatii.

Kansallisen tavoitteen mukaisesti iäkkäät ihmiset voivat asua kotona ja saada sinne heidän tarvitsemansa palvelut. Kotona asumisen tukena tulee olla monialainen verkosto, joka

koostuu mm. läheisistä, ammattilaisista ja vapaaehtoisista. Jotta tähän tavoitteeseen päästään, se edellyttää uudenlaista asennetta ja innovatiivisuutta yli ammatti- ja sektorirajojen. (THL 2020.) Aluehallintoviraston vuonna 2016 tekemän kuntakyselyn mukaan tuloksissa ilmeni, että etenkin yö- ja viikonloppuaikaisten kotihoidon palveluiden saatavuudessa ilmeni merkittäviä puutteita, ja niiden puutetta kunnissa oli pyritty kompensoimaan järjestämällä henkilölle tehostetun palveluasumisen paikka. Kuitenkin tulee huomioda, että yöaikaisen hoidon tarpeen ei tulisi automaattisesti johtaa asiakkaan siirtämiseen tehostetun palveluasumisen piiriin. (AVI 2019.)

3 Kotipalvelu, kotihoito ja kotisairaanhoito

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos määrittelee kotihoidon näin: *”Kansallinen tavoite on, että iäkäs ihminen voi asua omassa kodissaan mahdollisimman pitkään, jopa elämänsä loppuun saakka. Kun ihminen tarvitsee hoivaa ja huolenpitoa, hän saa sen kotonaan tai kodinomaisessa asuinympäristössä”*. (THL 2019.)

Kotipalvelulla ja kotisairaanhoidon palveluilla tuetaan yksilön kotona pärjäämistä. Näiden palvelujen yhdistäminen luo kotihoidon. Kotipalvelu kuuluu sosiaalihuoltolakiin ja kotisairaanhoito kuuluu terveydenhuoltolain piiriin. (STM 2020.) Kotipalveluita on oikeutettuja saamaan vammaiset, ikäihmiset ja sairaat tai henkilöt, joiden toimintakyky on jonkin muun syyn vuoksi heikentynyt. Myös lapsiperheillä on oikeus saada kotipalveluita, jos se on välttämätöntä lapsen hyvinvoinnin turvaamiseksi. (STM 2020.) Kotisairaanhoito tarkoittaa potilaan kotiin vietävää sairaanhoitoa. Kotisairaanhoidon tarkoituksena on mm. helpottaa sairaalasta kotiutumista sekä tukea sairaan henkilön selviytymistä kotona. Se on lääkärin määräämää, kuten näytteiden ottamista, lääkityksestä huolehtimista ja erilaisten mittausten seuranta. (STM 2020.) Valviran määritelmän mukaan kotisairaanhoito on terveydenhuollosi katsottavaa toimintaa (Valvira 2015).

Sosiaali- ja terveysministeriö ikääntymisen 2017-2019 laatusuosituksessaan linjaa, että suomalaisen yhteiskunnan ikääntyminen seuraavina vuosina ei ole vain iäkkäiden määrän kasvua, vaan koko väestörakenteen muutosta. Ikääntymisen taustalla on suurten ikäluokkien eläköityminen ja syntyvyyden ja kuolevuuden aleneminen. (STM 2017, 11.)

Kotihoidon käynnit perustuvat kotihoidon määritelmään. Kotihoidolla tarkoitetaan toimintaa, joka yhdistää kotisairaanhoidon ja kotipalvelut yhdistetyksi palvelumuodoksi. Hoito on voi olla säännöllinen, jolloin laaditaan asiakkaalle henkilökohtainen hoito- ja palvelusuunnitelma (Laki asiakkaan asemasta ja oikeuksista 2000/812). Hoitosuunnitelman mukaisesti tuotetaan palvelut esim. kaksi kertaa vuorokaudessa säännöllisesti vuoden ympäri. Jotta hoito on säännöllistä, asiakkaan tulee saada palvelua vähintään kerran viikossa. Asiakkaan on mahdollista saada palveluita myös harvemmin, jolloin se luokitellaan tilapäiseksi kotihoidoksi. Tässäkin tilanteessa asiakkaalla tulee olla luotuna hoito- ja palvelusuunnitelma. Satunnaista kotihoitoa on kertaluontoinen kotihoito, tässä tapauksessa asiakkaalla ei ole hoito- ja palvelusuunnitelmaa. (Ikonen 2015, 16)

Kotipalvelut ovat sosiaalihuoltolain 20 § mukaan henkilökohtaisenhoivan ja huolenpidon, asumisen, lasten hoidon ja kasvatuksen sekä muiden tavanomaisten elämään kuuluvien toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Kotihoidon tarjoamat tukipalvelut ovat sosiaalihuoltoasetuksen 9 § 2. kohdan mukaan kotihoitoon liittyviä palveluja. Niitä voi olla mm. vaatehuolto-, kylvytys-, kuljetus-, saattaja-, ja ateriapalveluita. Niitä voi olla myös sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluita. (Ikonen 2015, 16-17)

3.1 Tukipalvelut kotihoidon asiakkaalle

Tukipalvelut täydentävät kotipalvelun antamaa tukea ja huolenpitoa. Tukipalveluita voivat saada myös he, jotka eivät tarvitse muita kotihoidon palveluita. Tukipalveluita ovat muun muassa:

- Ateriapalvelu
- Siivouspalvelu
- Vaatehuolto
- Kauppa- ja muut asiointipalvelut
- Sosiaalista kanssakäymistä edistävät palvelut. (STM 2020.)

Sosiaalihuoltolain mukaisesti tukipalveluina järjestetään myös kylvytys-, kuljetus- ja saattajapalveluja. Kotipalvelulla tarkoitetaan myös muita palveluja, joita henkilö voi tarvita suoriutukseen päivittäisistä elämään kuuluvista toiminnoista. Lasten hoito ja kasvatus on myös sosiaalihuoltolain mukaista kotipalvelua. (Valvira 2021.)

3.2 Kotihoidon eettisyys

Hoitotyön etiikka auttaa hoitajaa päätöksenteossa, ohjaa ja arvioi omaa ja toisten toimintaa. Etiikka muodostuu arvoista, periaatteista ja ihanteista, jotka ilmentävät hyvää ja pahaa, oikeaa ja väärää. Kotihoidon palvelut ovat sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyössä järjestettyä palvelua. Työn suunnittelussa, kehittämisessä ja toteutuksessa kohtaa molempien osapuolten arvot ja ammattieettiset ohjeet. Kotihoitoon ne on kuitenkin kirjoitettu yhteisiksi. Terveystenhuollon eettisiä ohjeita on sovellettu kotihoidon toimintaympäristöön sopiviksi. (Ikonen 2015, 190-191.)

3.3 Iäkkään henkilön palvelutarpeet ja niiden arviointi

Ikäihmisen selviytyminen päivittäisistä toiminnoista kotona asuessa riippuu pitkälti hänen toimintakyvystään ja voimavaroista. Toimintakyky jaetaan neljään eri osa-alueeseen: fyysinen, psyykinen, kognitiivinen ja sosiaalinen toimintakyky. Lisäksi henkilön asunnolla ja asuinympäristöllä on vaikutusta toimintakykyyn. (Ikonen 2015, 36) Kunnan velvollisuutena on huolehtia, että iäkkään henkilön palvelujen tarve selvitetään kokonaisvaltaisesti yhdessä iäkkään ja tarvittaessa hänen omaistensa kanssa. Laissa ikääntyneen väestön toimintakyvystä ja tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista linjataan (28.12.2012/980), että palvelutarpeen arviointi lähtee usein liikkeelle siitä, kun henkilö on kotiutumassa sairaalasta hoitajakson jälkeen takaisin kotiin. Omaiset voivat olla myös yhteydessä paikalliseen kotihoitoon tai vanhuspalvelujen koordinaattoriin eli palveluohjaukseen, jonka kautta lähdetään selvittämään henkilön palvelujen tarvetta. Kiireellisissä tilanteissa palvelutarpeen arviointi tehdään välittömästi. (Ikonen 2015, 69) Kotihoidon palveluja suunniteltaessa tulee ensin tunnistaa henkilön palvelutarpeet. Arviointi toteutetaan henkilön kotona, jotta saadaan selville henkilön selviytyminen arjen tuottamista tilanteista. Arviota tehdessä tulee kuunnella asiakkaan oma näkemys tilanteestaan ja minkälaisia palveluita hän kokee tarvitsevänsä. Arviointiin otetaan mukaan myös henkilön omaiset, mikäli se henkilölle sopii tai hän ei pysty itse ilmaistamaan palvelutarvettaan. Palvelutarpeen arvioinnissa huomioidaan moniammatillisen työryhmän tuomat mahdollisuudet täydentämään henkilön palvelujen rakennetta tarpeen mukaisesti. (Stakes, 2007, 39) Palvelutarpeen arviointi tulee olla oikea-aikaista, jotta henkilö saa määrältään ja laadultaan juuri sellaisia palveluita, joita kulloinkin tarvitsee. (Ikonen 2015, 69)

Pennanen (2017, 28) opinnäytteessään toteaa, että hoito- ja palvelusuunnitelman laatimisella on juridinen perusta. Suunnitelmaa laadittaessa on huomioitava asiakkaan toiveet ja mielipiteet sekä kunnioitettava hänen itsemääräämisoikeuttaan. Asiakkaalle on annettava mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa palvelujensa suunnitteluun ja toteutukseen.

4 Yritystoiminta sosiaali- ja terveysalalla ja sen erityispiirteet

Yritystoiminnan suunnittelussa ja valmistelussa tulee perehtyä lupa- ja ilmoitusasioihin. Kaikki toimialat eivät vaadi erillistä lupaa toimintaansa. Luvanvaraisia aloja on mm. terveydenhoitoala, ja sosiaalialan palvelut. (Yrittäjät 2020.) Sosiaali- ja terveysalan yritys on tavanomaisesti yritys, yhdistys tai säätiö, joka tarjoaa yksityisille asiakkaille, kunnille tai muille yrityksille yksityisiä palveluita. Palvelut voivat olla sosiaali- tai sosiaalihuollon tukipalveluita, yksityisiä terveydenhuollon palveluita tai muita hyvinvointialan palveluita. Yksityiset sosiaali- ja terveyspalveluita tuottavat yritykset voivat täydentää tai tarjota erilaisia vaihtoehtoja kunnallisille palveluille. Yleisimmät yksityiset sosiaalipalvelut ovat kotipalvelut ja lasten päivähoido. Tukipalvelut voivat olla myös yksityisesti tuotettuja mm. siivous ja kotiapu palveluja. Yleisemmin tunnettuja yksityisiä terveydenhuollonpalveluita ovat kotisairaanhoito, fysioterapia ja kuntoutuspalvelut. (Luomala 2014.) Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan yksityisten palveluntuottajien on saatava toiminnalleen lupa ennen toiminnan aloittamista. Ilmoituksenvaaraista toimintaa ovat mm. sosiaalihuollon tukipalvelut ja perhepäivähoito. Luvanvaraisen toiminnan lisäksi sosiaali- ja terveyspalveluja koskevat erilaiset laadulliset ja ammatilliset vaatimukset. Toimintaa ohjaavat useat lait ja asetukset, joiden noudattamista valvotaan monin tavoin. (Luomala 2014.) Terveydenhuollossa toimivan henkilön on haettava Valviralta lupaa harjoittaa ammattiaan, yksityisen terveydenhuollon lupa haetaan erillisellä hakemuksella. Valvira myöntää luvan koulutetuille ammattihenkilöille. (Valvira 2020.)

Kotihoitoa ja kotisairaanhoitoa ohjaavat monet lait ja asetukset, jotka uuden yrittäjän tulee tuntea hyvin. Kotihoitoa ohjaavia lakeja suunnittelee ja valvoo Sosiaali- ja terveysministeriö. (STM 2020.) Yritystoimintaa ohjaavat lait ja säädökset ovat käsitelty erillisessä työssä erillisessä kappaleessa.

Yritystoimintaa aloitettaessa Valviralta haetaan lupaa toimia yksityisenä terveydenhuollon palveluiden harjoittajana. Kokonaan uusi lupa tulee hakea, jos yritys alkaa tuottamaan palveluja useamman kuin yhden aluehallintoviraston alueella. Lupaviranomainen määräytyy sen

mukaisesti, kuinka monen aluehallintoviraston alueella yritys toimii. Valvira on lupaviranomainen, jos yritys toimii kahden tai useamman aluehallintoviraston alueella. (Valvira 2020.) Toiminimellä toimivat yritykset eli yksityisyrittäjät hakevat lupaa aluehallintovirastolta. Lupa-hakemukseen tulee liittää aloitusilmoitus, omavalvontasuunnitelma, jos toimintaa on enemmän kuin yhdessä toimipaikassa, potilas- ja asiakasrekisterinpito-lomake sekä kaupparekisteriote. Yritys tarvitsee myös potilasasiamiehen. Käsittely vaiheessa tarvitaan lääkehoitosuunnitelma, joka tulee laatia THL:n Turvallinen lääkehoito-oppaan mukaisesti. (Valvira 2020.)

Yksityisen terveydenhuollon palveluntuottaja on velvollinen toimittamaan valvovalle viranomaiselle vuosikertomuksen toiminnastaan. Vuosittaisen toimintakertomuksen on velvoitettu toimittamaan oy, ay, ky, ry, osuuskunta, säätiö ja itsenäinen ammatinharjoittaja. Toimintakertomuksessa tulee ilmoittaa terveyden- ja sairaanhoidon palveluita koskevat toimintatiedot sekä henkilökunnan ja mahdollisten toimitilojen ja toiminnan muutokset. Toimintakertomus on aina yrityskohtainen. Jos toiminta oleellisesti muuttuu tai toimitiloihin tulee muutoksia, ne eivät päivity automaattisesti rekisteriin. Muutoksista on tehtävä erillinen luvan muutoshakemus tai -ilmoitus. (Valvira 2021.)

Ennen yksityisen terveydenhuollon luvan hakemista tulee selvittää hakemukseen mukaan tarvittavat liitteet. Liitteet, jotka tarvitaan hakemukseen: kaupparekisteriote eli yrityksen perustamisasiakirja, selvitys terveydenhuollon palveluista vastaavan johtajan työkokemuksesta, potilas- ja asiakasrekisterinpito ja rekisterinpidon keskeiset periaatteet, aloitusilmoitus, tarkastuskertomus tilojen tarkastuksesta, omavalvontasuunnitelma ja lääkehoitosuunnitelma. (AVI 2021.)

4.1 Liikeidea

Liikeidea syntyy yritysideaista. Liikeidea kertoo, kuinka yritys aikoo käytännössä toteuttaa yritysideaansa mukaista toimintaa. Hyvä liikeidea on omaperäinen ja se johtaa kannattavaan liikeideaan. Liikeideaa tulee jalostaa ja tarkentaa mahdollisimman konkreettiseksi, jotta on selvillä, miten yritys tuottaa tuotteen sekä kuinka sen tarjoaa asiakkailleen. Liikeidea vastaa kolmeen peruskysymykseen: mitä yritys tarjoaa, kenelle ja miten? Liikeidea kuvaa tuotteen edut, imagon, vahvuudet sekä lisäarvon muihin kilpaileviin tuotteisiin nähden. Liikeideaa tulee muokata yhteiskunnan muuttuessa eri suuntiin. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2019.) Myös Hesso (2013) on kirjassaan sitä mieltä, että liikeidea kiteytyy kolmen otsikon alle: mitä,

kenelle ja miten? Liikeidea kertoo heti esimerkiksi mahdolliselle rahoittajalle, mitä liiketoimintasuunnitelma tulee käsittelemään, kun liikeidea on selkeästi tuotu esille. Juurinen (2016, 21) toteaa opinnäytetyössään, että liikeidean tulee olla myös yrittäjänsä näköinen, sen lisäksi, että idea on tarpeeksi hyvä ja ajankohtaisesti oikea. Asiakkaan tulee myös hyötyä liikeideasta olennaisesti. Liikeidea voi myös syntyä, kun yhdistelee erilaisia asioita. Lång (2014, 12) lisää omassa opinnäytetyössään, että liikeidean luomisessa tulee huomioida myös neljäs kohta, imago. Se on lisätty yhdeksi kulmakiveksi myöhemmin. Imagolla on suuri merkitys, kun asiakas tekee ostopäätöstä. Yrityksen toiminnan kannalta tärkein vaihe on yritystoiminnan suunnittelu. Liiketoimintasuunnitelmassa selvitetään, kuinka toimiva liikeidea on ja kuinka se toteutetaan (Yritystulkki 2021).

4.2 Liiketoimintasuunnitelma

Liiketoimintasuunnitelmaa voidaan pitää yritystoiminnan punaisena lankana. Kirjallinen liiketoimintasuunnitelma on yritystoiminnan runko, se kertoo, kuinka liikeideaa lähdetään käytännössä toteuttamaan. Suunnitelmaa muokataan yritystoiminnan perustamisen jälkeenkin. Liiketoimintasuunnitelma on yrittäjälle itselleen suunnittelun työkalu, jolla saa asiat näkyviksi. Se on myös neuvottelutyökalu, kun lähestytään esimerkiksi yritystoiminnan mahdollisia rahoittajia. Liiketoimintasuunnitelman avulla yrittäjä pystyy todentamaan, että yrityksellä on edellytykset menestyä, vaikka ensimmäistä tilikauden päätöstä ei ole vielä näkyvillä. (Uusyrityskeskus.)

Liiketoimintasuunnitelma koostuu eri osista. Kaikki alkaa liikeidean ja osaamisen kuvauksella. Selvitetään tuotteen/palvelun kuvaus sekä asiakkaat ja heidän tarpeensa. Kuvataan toimiala ja sen kilpailutilanne sekä markkinoiden nykyinen laajuus ja kehitys. Liiketoimintasuunnitelmassa tulee myös miettiä yritystä koskevat riskit. Yritystä koskeva mahdollinen rahoitus tulee laskea sekä kannattavuus ja myynti. (Uusyrityskeskus.)

Liiketoimintasuunnitelman tekemisessä yksi merkittävä tavoite on arvioida kriittisesti liiketoiminnan menestymismahdollisuuksia. Menestyksellä tarkoitetaan tässä yhteydessä tuloksellista yritystoimintaa. Liiketoimintasuunnitelmassa arvioidaan ympäristön vaikutusta yritykseen. Ympäristöanalyysit kertovat keitä asiakkaat ovat ja mitä he haluavat. Talouden tapahtumat ovat myös ympäristön vaikutuksen alla. Sisäisen ympäristön analyysissa arvioidaan yrityksen mahdollisuuksia vastata ulkoisen ympäristön asettamiin haasteisiin ja mahdollisuuksiin. (Hesso 2015, 13)

4.3 Yrityksen kannattavuuden arviointi

Ensisijaisesti ajatellaan, että kun yritys tuottaa voittoa omistajilleen se on kannattava. Kannattava yritys toimii vakaalla taloudellisella pohjalla, samalla tuottaa lisäarvoa palveluiden ja tuotteiden kautta. Vakaa yritys myös työllistää vähintään yrittäjän itsensä. Taloudellisen kannattavuuden näkökulmasta mm. yrityksen maksukyky ja vakavaraisuus ovat keskiössä. Yksinkertaisesti ajateltuna se on kuitenkin tulojen ja menojen tasapainoisuus. Kannattavuuden arviointiin on olemassa erilaisia laskureita, jolla saa kuvan yrityksen tilanteesta. Kannattavuuden arviointi kuukausitasolla ei välttämättä riitä tuottamaan tarpeeksi dataa, jos menot ja tulot eivät aina kohtaa kuukausittain. Kassavirtaennuste on parempi vaihtoehto tunnistamaan, onko menot ja tulot tasapainossa. (Kaijomaa 2016.) Vuonna 2018 yhdysvaltalainen talouslehti Forbes keräsi eri yritysten taloushallinnon asiantuntijoilta mielipiteitä, kuinka välttää kassakriisi. Yhteisenä ajatuksena eri henkilöillä oli kassavirran suunnitelmallisuus ja ennustaminen. Lähtökohtana kassan ennustamiseen oli vähintään kolmen kuukauden käyttöpääomatarve. Etenkin pienten ja mikroyritysten tulee pitää kiinni lyhyistä maksuajoista. Yritystoiminnassa maksuaikojen suhteen ei ole kaverisuhteiden kanssa mitään tekemistä. (Howell 2018.)

4.4 Yhtiömuotojen vertailu

Jokaisen aloittavan yrityksen tulee valita yritykselleen sopiva yhtiömuoto. Yhtiömuotoja ovat osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, itsenäinen elinkeinonharjoittaja eli toiminimi, avoin yhtiö ja osuuskunta. Yritysmuodoissa on yhtäläisyyksiä, mutta myös monia konkreettisia eroja. Yritysmuotoja tulee vertailla huolellisesti, jotta osaa valita yritykselleen sopivimman. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020) Nykyään mikään yritysmuoto ei vaadi pääomaa sen perustamiseen, sitä on kuitenkin mahdollista sijoittaa jo yrityksen alkumetreillä (Mäkinen 2015, 22).

Toiminimen voi perustaa yksin, ja toimintaa tulee harjoittaa ainoastaan yksin. Alkupääomaa toiminimen perustamisvaiheessa ei tarvita, hän myös tekee kaikki toimintaansa koskevat päätökset yksin. Henkilö itse edustaa omaa yritystoimintaansa. Toiminimen mukaisesti yrityksestä voi nostaa rahaa yksityisottoina, palkkaa itselleen ei voi suoraa maksaa. Omaan käyttöön nostetut rahat eivät pienennä toiminimen kerryttämää tulosta. Yhtiön tekemä voitto tai tappio vahvistetaan vuosittain, osinkoja voi nostaa, jos yhtiössä on osakeyhtiölain mukaan jakokelpoiseksi käyviä varoja. Tappiosta huolimatta osinkoa voi nostaa, jos jaettavissa olevia varoja on tarpeeksi. Yksityisyrittäjä maksaa yritystoiminnan tuloksesta veroa henkilökohtaisen verotuksen mukaisesti, yhdessä muiden tulojen kanssa. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020)

Yksityisyrittäjän toisena omistajana yrittäjän kanssa voi toimia yrittäjän puoliso, muita omistajia ei voi olla. Jos yritystoiminta laajentuu ja kasvaa, on yritystoiminta jossain vaiheessa vaihdettava osakeyhtiöön. (Mäkinen 2015, 20-25.)

Osakeyhtiön voi perustaa yksin, mutta yhtiö tarvitsee yhden varajäsenen yhtiön hallitukseen. Yksityisellä osakeyhtiöllä ei tarvitse olla vähittäispääomaa. Perustamisvaihe on siis siltä osin ilmainen. Julkinen osakeyhtiö, jonka osakkeita on pörssissä, on osakepääomaa oltava vähintään 80 000 euroa. Osakeyhtiössä päättävävallassa on joko hallitus, hallintoneuvosto, toimitusjohtaja tai yhtiökokous. Yhtiötä edustaa toimitusjohtaja ja hallitus. Edustamisoikeuden voi antaa hallitus, jos tästä on määräys yhtiöjärjestyksessä. Osakeyhtiöstä voi nostaa itselleen palkkaa joko osinkojen muodossa tai rahapalkkana. Rahaa voi nostaa myös kilometrikorvausten muodossa sekä päivärahoina. Yksityisottoja ei voi tehdä yrityksen tililtä. Yrityksen tekemät voitot ja tappiot vahvistetaan verovuosittain. Lain mukaisia varoja voi nostaa osinkoina, vaikka yhtiö olisi tehnyt tappiota. Kuitenkin jaettavia varoja tulee olla tarpeeksi, jotta osinkoja voi tappiosta huolimatta nostaa. Verotuksessa yritys maksaa veronsa itsenäisesti. Yrittäjä itse maksaa henkilökohtaista veroa yrityksestä nostamastaan palkasta ja osingosta. Tuloveron osuus pienenee, jos palkkakuluja on enemmän, palkkakulut kuitenkin kaventaa yrityksen tulosta. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020)

Osakeyhtiö on modernin yrittämisen työkalu, joka on monipuolinen ja tukee yrityksen kasvua. Osakeyhtiömuoto on kansainvälinen yritysmuoto, sekä se soveltuu yritykselle sen jokaisessa elinvaiheessa perustamisesta jättiyhtiöksi. Osakeyhtiön omistajilla on rajoitettu vastuu, osakas vastaa yhtiön sitoumuksista vain siihen sijoittamallaan osakepääomalla ja nostamattomilla voittovaroilla. Osakeyhtiöön voi jälkikäteenkin liittää muitakin osakkaita kuin perheenjäseniä. Kun yritystoiminta aloitetaan osakeyhtiöstä, se voi kasvaa yhden ihmisen yhtiöstä kansainvälisen konsernin emoyhtiöksi ilman yritysmuodon muutoksia. Osakeyhtiössä osakkaiden ja osakepääoman lisääminen ei vaaranna omistajien yksityistaloutta. Osakeyhtiön perustaminen on nykyisin hyvinkin yksinkertaista, siihen kuuluu perustamissopimus ja yhtiöjärjestyksen luominen. Yhtiöjärjestys voi sisältyä perustamissopimukseen. Osakeyhtiön hallinnointi on myös helpottanut aikaisemmasta. Nykyään riittää, kun osakkaat ja hallitus kirjaa päätösasiakirjat, jos päätökset ovat yksimielisiä. Vuonna 2020 osakeyhtiön verotuksesta on poistettu tulolähdejako, joka keventää verosuunnittelua. Osakeyhtiön verojärjestelmä tukee kasvua ja ehkäisee yhtiötä ajautumasta konkurssiin. (Mäkinen 2019, 18-23.)

Avoimen yhtiön perustaminen vaatii aina vähintään kaksi henkilöä. Avoimen yhtiön perustamisvaiheessa ei ole pääoman tarvetta. Päätöksistä vastaa yhtiömiehet yhdessä. Yhtiösopimuksella voi rajoittaa yhtiömiehen oikeuksia. Toimitusjohtaja voi edustaa yritystä ja tehdä päätöksiä tietyissä asioissa. Avoimessa yhtiössä voi nostaa itselleen palkkaa tai rahan voi nostaa yksityisottoina. Myös avoimessa yhtiössä voi nostaa päivärahaa sekä kilometrikorvauksia. Kaikki yrityksen voitot ja mahdolliset tappiot jaetaan yhtiömiesten kesken. Osuudet jaetaan yhtiösopimuksen mukaisesti. Yritystoiminnan tuloksesta maksetaan veroja omassa henkilökohtaisessa verotuksessa muiden omien tulojen kanssa. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020)

Myös kommandiittiyhtiön perustamiseen tarvitaan aina vähintään kaksi henkilöä. Toinen on vastuunalainen yhtiömies ja toinen on äänetön yhtiömies. Kommandiittiyhtiöllä ei myöskään ole vähittäispääomaa koskevia velvoitteita. Vastuunalaisen yhtiömiehen ei ole pakko sijoittaa rahaa yrityksen perustamisvaiheessa. Äänettömän yhtiömiehen tulee sijoittaa rahamäärä, joka on sovittu yhtiösopimuksessa muiden yhtiömiesten kanssa. Päätöksiä tekemisestä vastaa yrittäjä yksin tai muiden yhtiömiesten kanssa, niin kuinka se on yhtiösopimukseen kirjattu. Edustus-oikeus on vastuunalaisilla yhtiömiehillä. Äänetön yhtiömies ei yleisesti voi edustaa yritystä. Yrityksestä voi nostaa palkkaa, mutta myös yksityisottoina voi nostaa rahaa. Myös tässä yritysmuodossa voi nostaa päivärahaa sekä kilometrikorvauksia. Jos yritys on tuottanut voittoa, niin äänetön yhtiömies saa ensin voitto-osuutensa. Vastuunalaisten yhtiömiesten voitot jaetaan sen jälkeen yhtiösopimuksen mukaisesti. Tappiot jaetaan vastuunalaisten yhtiömiesten kesken, äänetön yhtiömies ei osallistu tappioiden maksamiseen. Myös kommandiittiyhtiössä yritystoiminnan tuloksesta maksetaan veroa henkilökohtaisessa verotuksessa. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020)

Kommandiittiyhtiöstä käytetään myös nimitystä henkilöyhtiö (Mäkinen 2015, 18). Kommandiittiyhtiö perustetaan rekisteröimällä se kolmen kuukauden sisällä yhtiösopimuksen allekirjoittamisesta (Yrittäjät 2017). Kommandiittiyhtiöllä voi olla vastuunalaisia yhtiömiehiä useita, mutta se siihen liittyy myös riskejä. Jokainen vastuunalainen yhtiömies voi tehdä muitakin vastuullisia yhtiömiehiä sitovia päätöksiä. Jokainen vastuunalaisen yhtiömies on vastuussa yrityksen veloista, sekä toisten veloista jos jokaisella yhtiömiehellä ei ole maksukykyä. Yhtiömiesten vaihtaminen ei ole yksinkertaista, ellei tästä ole erikseen sovittu yhtiösopimuksessa. Tämän vuoksi voi olla yksinkertaisempaa, jos vastuunalaisia yhtiömiehiä on vain yksi. (Yritystulkki 2017.)

Osuuskunnan voi perustaa yksin, mutta hallitukseen tarvitaan yksi varajäsen. Perustamisvaiheessa tulee sijoittaa osuusmaksu, suuruus vaihtelee osuuskuntakohtaisesti. Siitä tulee sopia muiden osuuskuntalaisten kanssa. Jäsenten maksamista maksuista muodostuu osuuskunnan pääoma. Osuuskunnassa päätökset tekee hallitus, hallintoneuvosto, edustajisto, toimitusjohtaja tai osuuskunnan kokous. Osuuskunnasta voi nostaa palkkatuloja sekä sieltä voi saada ylijäämäpalautusta tai osuuskorkoa. Rahaa voi nostaa myös päivä- ja kilometrikorvauksina. Osuuskunnantililtä ei voi tehdä yksityisottoja. Osuuskunnassa tappioista ja voitoista vastaa yritys itse. Voitot voidaan jakaa osuuskorkona sääntöjen mukaisesti tai ylijäämäpalautuksena. Osuuskunnassa verot hoitaa yritys itsenäisesti. Henkilökohtaista veroa maksetaan, jos nostat yrityksestä palkkatuloja, osuuskorkoa tai ylijäämäpalautusta. Palkkatulojen maksu vaikuttaa tuloverotukseen, jolloin tuloveron osuus on pienempi. (Suomi.fi-verkkotoimitus 2020) Osuuskunnan tavoitteena ei ole tavoitella voittoa, joten se on hieman yhdistyksen kaltainen. Tämän vuoksi myös yrityksen voittoa kutsutaankin ylijäämäksi. Kuitenkin moni osuuskunta pyrkii maksimoimaan ylijäämänsä. Osuuskunnassa varainkäyttö on säännelty tarkasti. (Mäkinen 2015, 19-21.)

4.5 Riskit ja niiden hallinta

Yleiskielessä sana riski tarkoittaa vaaraa tai uhkaa. Peruslähtökohtana voidaan pitää sitä, että tapahtumaan johon liittyy riski, liittyy epävarmuutta. Riskin vakavuuteen vaikuttavat odotusten lisäksi sen laajuus ja merkityksellisyys. Riski koetaan vakavampana, mitä kovemmat panokset ovat. Kautta aikojen riskejä on haluttu hallita tavalla tai toisella, jonka vuoksi eri tie-teissä on lähdetty määrittelemään riskejä. (Juvonen, Koskensyrjä, Kuhanen, Ojala, Pentti, Porvari, Talala 2014 8-9)

Yritystoiminta sisältää aina riskejä. Organisoitu ja tavoitteellinen riskienhallinta on tärkeä osa yrityksen menestyksessä. Riskienhallinta on myös osa imagoa. (Juvonen ym. 2014 7) Hakala (2018, 15, 23) opinnäytetyössään kuvaa yrityksien olevan tekemisissä riskien kanssa riippumatta yrityksen toimialasta. Riskit voi syntyä yrityksen näkökulmasta monien erilaisten mekaniismien kautta, pienistä yksittäisistä asioista tai monen asian summasta. Riskienhallintaa voidaan selittää monella eri tavalla. Eri aloilla riskienhallinta ymmärretäänkin eri tavoin. Riskienhallinnan tarkoituksena on maksimoida toiminnan tuottamat hyödyt ja samalla kuitenkin

minimoida näistä johtuvat taloudelliset tappiot. Voidaan todeta riskienhallinnan olevan toimintamalli, jonka avulla pyritään hallitsemaan epäsuotuisia vaikutuksia.

Riskien arvioimisessa voidaan käyttää erilaisia työkaluja. Ahonen (2020) opinnäytetyössään kertoo, että SWOT-analyysin avulla voidaan tunnistaa riskejä, jotka tulee huomioida yrityksen toiminnassa. Analyysiin listatut asiat kannattaa tarkastella yksitellen, tehdä niistä johtopäätöksiä ja löytää ratkaisuja. SWOT-lyhenne tulee englannin kielen sanoista. Strengths (vahvuudet), Weaknesses (heikkoudet), Opportunities (mahdollisuudet) ja Threats (uhat). Analyysi jaetaan sisäisiin ja ulkoisiin tekijöihin. Sisäisiä tekijöitä on vahvuudet ja heikkoudet, ulkoisia tekijöitä on uhat ja mahdollisuudet.

4.6 Markkinointi

Markkinoinnin tärkein tehtävä on kasvattaa yrityksen myyntiä. Markkinoinnissa on tärkeää löytää oikea markkinoinnin kohderyhmä (asiakkaat) sekä tuottaa markkinointi oikeaan aikaan. Markkinoinnin onnistumista helpottaa markkinointisuunnitelma, jonka mukaan markkinointi etenee. Markkinointisuunnitelman avulla markkinointi on helppo toteuttaa. (Yritystulkki 2020.)

4.7 Lait ja asetukset toiminnan takana

Toimialaa ohjaa monet eri lait ja säädökset, jotka tulee huomioida ja tuntea palveluiden suunnittelu ja toteutusvaiheessa. Suomen perustuslain (11.6.1999/731) 19 § mukaisesti ”Julkisen vallan on turvattava, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään, jokaiselle riittävät sosiaali- ja terveyspalvelut ja edistettävä väestön terveyttä. Julkisen vallan on myös tuettava perheen ja muiden lapsen huolenpidosta vastaavien mahdollisuuksia turvata lapsen hyvinvointi ja yksilöllinen kasvu.”

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista (28.12.2012/980) 13 § mukaisesti ”Kunnan on järjestettävä iäkkäälle henkilölle laadukkaita sosiaali- ja terveyspalveluja, jotka ovat hänen tarpeisiinsa nähden oikea-aikaisia ja riittäviä. Palvelut on toteutettava niin, että ne tukevat iäkkään henkilön hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä, itsenäistä suoriutumista ja osallisuutta. Muun palveluntarpeen ennalta ehkäisemiseksi on kiinnitettävä huomiota erityisesti kuntoutumista edistäviin ja kotiin annettaviin palveluihin.

Laki yksityisestä terveydenhuollosta (9.2.1990/152) 1 § mukaisesti ”Tässä laissa säädetään oikeudesta antaa väestölle yksityisesti terveydenhuollon palveluja.” Kotisairaanhoidon osalta keskeisiä huomioitavia momentteja on:

- 3 § mukaiset toimintaedellytykset ” Terveydenhuollon palveluja annettaessa on oltava asianmukaiset tilat ja laitteet. Sairaankuljetuspalveluja annettaessa on oltava asianmukainen sairaankuljetusajoneuvo varusteineen. Lisäksi palvelujen tuottajalla tulee olla toiminnan edellyttämä, asianmukaisen koulutuksen saanut henkilökunta. Toiminnan on oltava lääketieteellisesti asianmukaista ja siinä tulee ottaa huomioon potilasturvallisuus.”
- 4 § mukaiset lupa asiat ” Palvelujen tuottajalla on oltava lupaviranomaisen myöntämä lupa terveydenhuollon palvelujen antamiseen.” Yrityksen tarvitsemat luvat ja hakemukset ovat tarkemmin käsiteltynä kappaleessa tarvittavat luvat ja viranomaiskontaktit.
- 8 § mukainen ilmoitus toiminnan aloittamisesta ”Palvelujen tuottajan tulee tehdä lupaviranomaiselle kirjallinen ilmoitus toiminnan aloittamisesta ennen toiminnan käynnistymistä. Ilmoitukseen on liitettävä tarkastuskertomus tai erityisestä syystä muu riittävä selvitys sekä 6 §:ssä tarkoitettu omaavalvontasuunnitelma. Ilmoituksesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.”
- 9 § mukaisesti ilmoittaa muutoksista ” Jos palvelujen tuottaja muuttaa terveydenhuollon palveluja olennaisesti tai lopettaa niiden antamisen, sen on tehtävä asiasta kirjallinen ilmoitus lupaviranomaiselle. Olennaista muutosta koskevan ilmoituksen johdosta lupaviranomainen voi erityisestä syystä velvoittaa palvelujen tuottajan hakemaan toiminnalle uutta lupaa.”
- 9 a § mukainen ilmoitus itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta ”Ennen kuin itsenäinen ammatinharjoittaja antaa tässä laissa tarkoitettuja terveyden- ja sairaanhoidon palveluja, hänen tulee tehdä kirjallinen ilmoitus toiminnastaan aluehallintovirastolle.”
- 10 § mukainen toimintakertomus ”Palvelujen tuottajan ja itsenäisen ammatinharjoittajan on annettava vuosittain toimintakertomus lupaviranomaiselle. Toimintakertomuksessa on ilmoitettava terveyden- ja sairaanhoidon palveluja koskevat toimintatiedot sekä henkilökunnan, toimitilojen ja toiminnan muutokset.”
- 12 § mukaisesti on huolehdittava vaitiolovelvollisuudesta ” Palvelujen tuottajan palveluksessa olevat sekä muut sen tehtäviä suorittavat tai sen tiloissa työskentelevät eivät saa luvatta ilmaista mitä he asemansa, tehtävänsä tai työnsä vuoksi ovat saaneet tietää toisen terveydentilasta, sairaudesta tai vammaisuudesta taikka häneen

kohdistuvista toimenpiteistä tai muista vastaavista seikoista. Vaitiolovelvollisuus säilyy palvelussuhteen tai tehtävän päättymisen jälkeen.”

Työvoimaa hankittaessa tulee huomioida laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä (28.6.1994/559). Lain 1 § mukaisesti ” Tämän lain tarkoituksena on edistää potilasturvallisuutta sekä terveydenhuollon palvelujen laatua: Jokaisella työntekijällä tulee olla riittävä pätevyys hoitaa työtehtävänsä.”

Työvoimaa palkatessa yritys tulee tarkastamaan jokaisen työntekijän koulutuksen sekä työhistorian. Työntekijän tulee löytyä JulkiTerhikistä, joka on Valviran ylläpitämä rekisteri sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöistä.

Potilaalla/asiakkaalla on lakiin perustuva oikeus saada terveydentilansa vaatimaa hoitoa. Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (17.8.1992/785) 3 § mukaisesti oikeus hyvään terveyden- ja sairaanhoitoon ja siihen liittyvään kohteluun. ”Jokaisella Suomessa pysyvästi asuvalla henkilöllä on oikeus ilman syrjintää hänen terveydentilansa edellyttämään terveyden- ja sairaanhoitoon niiden voimavarojen rajoissa, jotka kulloinkin ovat terveydenhuollon käytettävissä.”

Terveydenhuoltolain (30.12.2010/1326) 5 § mukaisesti täydennyskoulutusvelvoite koskee myös yksityisiä palveluntuottajia. ”Kunnan tai sairaanhoitopiirin kuntayhtymän on huolehdittava siitä, että terveydenhuollon henkilöstö, mukaan lukien sen yksityisen palveluntuottajan palveluksessa oleva henkilöstö, jolta kunta tai kuntayhtymä hankkii palveluja, osallistuu riittävästi terveydenhuollon täydennyskoulutukseen. Täydennyskoulutuksen sisällössä on otettava huomioon henkilöstön peruskoulutuksen pituus, työn vaativuus ja tehtävien sisältö.”

Yritystoiminnassa tulee huomioida nykyisen tietosuojalain (5.12.2018/1050) mukaiset velvoitteet. Tietosuojalaki korvaa aikaisemman henkilötietolain. Henkilötunnuksen käsittely on henkilötietolain 29 § mukaisesti sallittua. ” Henkilötunnusta saa käsitellä luotonannossa tai saatavan perimisessä, vakuutus-, luottolaitos-, maksupalvelu-, vuokraus- ja lainaustoiminnassa, luottotietotoiminnassa, terveydenhuollossa, sosiaalihuollossa ja muun sosiaaliturvan toteuttamisessa tai virka-, työ- ja muita palvelussuhteita ja niihin liittyviä etuja koskevissa asioissa.” Työsuhteen yhteydessä henkilötietolain 30 § mukaisesti, ” Työntekijää koskevien henkilötietojen käsittelystä, työntekijälle tehtävistä testeistä ja tarkastuksista sekä niitä koskevista vaatimuksista, teknisestä valvonnasta työpaikalla sekä työntekijän sähköpostiviestin hakemisesta ja avaamisesta säädetään yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa (759/2004).”

Sosiaalihuoltolain (30.12.2014/1301) tarkoituksena on ” edistää ja ylläpitää hyvinvointia sekä sosiaalista turvallisuutta, vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta, turvata yhdenvertaisin perustein tarpeenmukaiset, riittävät ja laadukkaat sosiaalipalvelut sekä muut hyvinvointia edistävät toimenpiteet”.

Sosiaalihuoltolain 19 § mukaisesti ”kotipalvelulla tarkoitetaan asumiseen, hoitoon ja huolenpitoon, toimintakyvyn ylläpitoon, lasten hoitoon ja kasvatukseen, asiointiin sekä muihin joka-päiväiseen elämään kuuluvien tehtävien ja toimintojen suorittamista tai niissä avustamista. Kotipalvelua annetaan sairauden, synnytyksen, vamman tai muun vastaavanlaisen toimintakykyä alentavan syyn tai erityisen perhe- tai elämäntilanteen perusteella niille henkilöille, jotka tarvitsevat apua selviytyäkseen 1 momentissa tarkoitetuista tehtävistä ja toiminnoista. Kotipalveluun sisältyvinä tukipalveluina annetaan ateria-, vaatehuolto- ja siivouspalveluja sekä sosiaalista kanssakäymistä edistäviä palveluja. Lapsiperheellä on oikeus saada perheen huolenpitotehtävän turvaamiseksi välttämätön kotipalvelu, jos lapsen hyvinvoinnin turvaaminen ei ole mahdollista 2 momentissa mainittujen syiden vuoksi. Kotihoidolla 19 § tarkoitetaan kotipalvelun ja terveydenhuoltolain 25 §:ään sisältyvien kotisairaanhoidon tehtävien muodostama kokonaisuutta.”

5 Aloittavan yrittäjän tuki

Yritystoimintaa suunnittelevalla on monia mahdollisuuksia saada lisätietoa ja neuvoja yrittäjyydestä ja siihen liittyvissä asioissa. Monissa kunnissa on oma toimipiste, joka antaa neuvoja ja vinkkejä aloittelevalle yrittäjälle. Puolueetonta asiantuntija-apua kannattaa hyödyntää, kun idea yrittäjyydestä syntyy. Omat päätökset tarvitsevat luotettavaa tukea asiantuntijoilta. (Uusyrityskeskus.)

5.1 Uusyrityskeskus

Pirkanmaan alueella toimii Ensimetri eli Tampereen kaupunkiseudun yrityspalvelut Oy. Se toimii Uusyrityskeskuksen Pirkanmaan alueen toimijana. Se antaa henkilökohtaista ja maksutonta neuvontaa yrityksen perustamisvaiheessa. Jos yritys on toiminut alla yhden tilikauden, saa yrittäjä apua myyntiin ja markkinointiin sekä liiketoiminnan ja liikeidean kehittämiseen maksutta. (Ensimetri.) Uusyrityskeskuksia on Suomessa 30, niiden sisällä toimii yli 80 palvelupistettä (Uusyrityskeskus).

Ilmoittauduin Ensimetrin asiakkaaksi keväällä 2021, jonka jälkeen yritysneuvoja tapaamisessa kerroin liikeideastani. Yritysneuvoja ohjasi hakeutumaan Ensimetrin Yrittäjyysbuusti-ohjelmaan. Hakeuduin Yrittäjyysbuustiin TE-toimiston palveluiden kautta, joka oli maksuton. Yrittäjyysbuustin kautta sain asiantuntija vinkkejä, jolta saisin käytännön neuvoja. Osallistuin Yrittäjyysbuustin kautta maksuttomiin etäryhmävalmennuksiin. Valmennukset toteutettiin Zoom- videopalvelun kautta. Valmennuksissa käsiteltiin tuotteistamista ja palvelumuotoilua sekä laskelmien tekoa.

5.2 Verkostojen tuki

Yrittäjille on olemassa monia eri verkostoja, joista he saavat tukea ja neuvoja (Yrittäjät). Yrittäjät ry jäsenenä yrittäjä saa mm. maksutonta lakineuvontaa, hyötytietoa yritystoimintaan, valmiit verkostot omalle alalleen sekä erilaisia etuja. Vuodesta 1995 alkaen toimineen Terveys- ja sosiaalialan yrittäjät ry (TESO) - järjestön tavoitteena on ollut yrittäjyyden korkealaatuinen edistäminen sosiaali- ja terveysalalla. (TESO ry.) TESO antaa jäsenilleen monenlaisia etuja mm. neuvontapalveluita yritystoiminnan eri vaiheisiin. He pyrkivät lisäämään tietoutta alan yrittäjien asemasta päättäjien ja viranomaisten tietoon. Järjestö osallistuu myös lakeja ja säädöksiä valmisteleviin työryhmiin ja antaa lausuntoja eduskunnalle. He ovat luoneet myös yrittäjien kesken tukiverkoston, jossa saman alan yrittäjät kohtaavat. (TESO ry.)

5.3 Kunnat

Kunnat tuottavat yrityspalvelunsa suoraan itse tai omistamiensa organisaatioiden välityksellä. Kunnat ovat omistajia ja tärkeitä rahoittajia seudullisissa kehitysyhtiöissä ja yrityshautomoissa. Kunnat myös rahoittavat ison osan uusyrityskeskusten toiminnasta. (Kuntaliitto, 2020.)

Ylöjärven Yrityspalvelu Oy hoitaa Ylöjärven kaupungin elinkeinotoimen tehtäviä, joka tarjoaa laaja-alaisia palveluita aloittaville yrityksille. (Ylöjärven Yrityspalvelu, 2021.)

5.4 Starttiraha

Starttiraha on aloittavalle yrittäjälle maksettava tuki. Sen tarkoituksena on edistää uutta yritystoimintaa ja työllistymistä. Sitä maksetaan ajalta, jonka yritystoiminnan käynnistäminen ja vakiinnuttaminen arviolta kestää. Kuitenkin enintään 12 kuukauden ajan, se on

peruspäivärahan suuruinen eli 33,66 euroa päivältä. Sitä maksetaan enintään viideltä päivältä kalenteriviikossa. Starttirahan saamiseen on kuitenkin erilaisia edellytyksiä:

- Työtön työnhakija
- Siirtyminen kokoaikaiseksi yrittäjäksi esim. palkkatyöstä tai opiskelusta
- Yritystoiminnan laajentaminen sivutoimisesta yrittäjyydestä

Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on, että yritystoiminta on TE-toimiston mukaan hakijalle sopiva vaihtoehto työllistyä. Starttirahaa hakiessa tulee muistaa, että yritystoiminnan voi aloittaa vasta kun tuki on myönnetty, jotta on oikeutettu tukeen. (TE-palvelut 2020.)

Starttirahaa haetaan TE-toimistolta. Yritys-Suomi-puhelinpalvelun kautta saa neuvoa starttirahan hakemisessa. Starttirahaa voi hakea TE-toimiston Oma asiointi -verkkopalvelussa. Hakemuksessa tulee ilmetä yrityksen toiminta- ja rahoitussuunnitelma. Hakemuksen voi tehdä myös perinteisellä lomakkeella, jonka toimittaa TE-toimistoon. (TE-palvelut 2020.)

Starttiraha on henkilön omaa henkilökohtaista rahaa, sitä ei lasketa uuden yrityksen rahoituslaskelmiin. Starttiraha hakemus tulee tehdä hyvissä ajoin ennen yrittäjäksi siirtymistä. Pääsääntöisesti puoltava päätös tulee saada ennen kuin voi aloittaa päätoimisena yrittäjänä. (Koivula 2021)

6 Pohdinta

Opinnäytetyön prosessi käynnistyi aiheen valinnalla ja sen rajaamisella. Aiheen valintaan vaikutti opiskelijan oma kiinnostuneisuus sosiaali- ja terveystieteiden yrittäjyyttä kohtaan. Aiheenrajaus oli onnistunut, työssä keskityttiin niihin aiheisiin, joista uusi yrittäjä hyötyy. Yrityksen toimiala on monimuotoinen, jonka vuoksi asioista tulee tietää monipuolisesti ennen kuin perustaa yrityksen. Opinnäytetyön ulkopuolelle jätettiin yrityksen konkreettinen perustaminen, teknisesti se ei ole vielä mahdollista eikä ollut tiedossa -onko toiminta kannattavaa. Prosessi jatkui teoreettisen viitekehyksen luomisella, joka ohjasi prosessia eteenpäin. Työssä käsiteltävät keskeiset aiheet nousivat esiin, kun tutustui yrityksen perustamisprossin vaiheisiin. Keskeiset käsiteltävät aiheet ovat yrityksen perustamisprosessin kannalta oleellisia. Yrityksen perustamisprosessista löytyy verkosta sekä kirjallisuutena paljon erilaista tietoa. Ajantasaisin tieto on kerätty sivuille, jotka löytyvät helpoilla hakusanoilla viitaten yrittäjyyteen.

Tutkimustietoa löytyi kotihoidon tilanteesta ja sen kehityksestä tulevaisuudessa. Teoriatiedon jäsentely aihealueiden mukaisesti loi raameja, jonka vuoksi tietoperusta ei vinyt ohi käsiteltävien aiheiden. Aloittavalle yrittäjälle tai yritystoimintaa suunnittelevalle henkilölle löytyy erilaisia kanavia, joista saa apua ja tietoa. Pirkanmaan alueella toimii Uusiyrityskeskus Ensimetri Oy, joka tekee yhteistyötä TE-toimiston kanssa. Ensimetrin Yrittäjyysbuusti -palvelukonaisuus tarjosi erilaisia mahdollisuuksia lisätä tietoutta yrittäjyydestä ja kehittää omaa liike-idea. Ensimetrin osuus yrittäjän saamasta ulkopuolisesta tuesta on merkittävässä roolissa. Liiketoimintasuunnitelman työstäminen alkoi teoriatiedon selvittämisen jälkeen. Teoriatiedolla varmistui palveluiden tarpeellisuus ja tulevaisuuden markkinat. Liiketoimintasuunnitelmassa tultiin johtopäätökseen, että liiketoiminta on kannattavaa. Markkinat ovat myös tilastotiedon perusteella kehittymässä vielä lisää tulevien vuosien aikana.

Lähteet

Painetut

Heinola, R. (toim.) 2007. Asiakaslähtöinen kotihoito. Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus.

Hesso, J. 2013. Hyvä liiketoimintasuunnitelma. Vantaa: Hansaprint Oy.

Ikonen, E-R. 2015. Kehittyvä kotihoito. 4., uudistettu painos. Keuruu: Otava.

Juvonen, M., Koskensyrjä, M., Kuhanen, L., Ojala, V., Pentti, A., Porvari, P. & Talala, T. 2014. Yrityksen riskienhallinta. Vantaa: Hansaprint Oy.

Mäkinen, L. 2019. Osakeyhtiö pienyhtiönä. Mediapinta Oy.

Vilkkä, H., Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Tammi.

Sähköiset

Ahonen T. 2020. Asiakaslähtöisyys iäkkään ja muistisairaana hoito- ja hoivapalvelujen kehittämisen lähtökohtana. Karelia amk. Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen, YAMK. Viitattu 19.11.2020

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/346159/Ahonen_Tarja_2020_10_10.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Alastalo H., Kehusmaa S. & Penttinen L. 2018. Harva ikäihminen saa palveluita yksityiseltä. Ympäri vuorokautisessa hoidossa yksityisen sektorin osuus ennallaan. Helsinki: Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. Viitattu 19.11.2020.

https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137167/TUT12018_33_Kotihoito_yksityist%c3%a4minen_web.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Aluehallintovirasto. Yksityisen terveydenhuollon luvat. Viitattu 11.5.2021.

<https://avi.fi/asioi/yritys-tai-yhteiso/luvat-ilmoitukset-ja-hakemukset/sosiaali-ja-terveyspalvelut/yksityiset-terveydenhuollon-palvelut/yksityisen-terveydenhuollon-luvat>

Ensimetri. Yrittäjäksi. Viitattu 3.12.2020

<https://www.ensimetri.fi/yrittajaksi/#tab4>

Finlex. Suomen perustuslaki. Viitattu 24.3.2021.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1990/19900152>

Finlex. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Viitattu 24.3.2021.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20terveydenhuollon%20ammattihenkil%C3%B6ist%C3%A4>

Finlex. Laki potilaana asemasta ja oikeuksista. Viitattu 24.3.2021.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1992/19920785?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20potilaan%20asemasta%20ja%20oikeuksista>

Finlex. Tietosuojalaki. Viitattu 24.3.2021.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20181050?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tietosuojalaki>

Finlex. Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista. Viitattu 25.11.2020.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120980?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=laki%20ik%C3%A4%C3%A4ntyneen%20v%C3%A4est%C3%B6n#L2P7>

Howell, D. 2018. Top tips. Forbes. Viitattu 2.12.2020.

<https://www.forbes.com/sites/davidhowell1/2018/10/23/top-tips-how-to-avoid-a-cashflow-crisis-in-your-business/?sh=6fddf6d136d2#1d1530a736d2>

Huovinen, J. 2020. Kuntien yrityspalvelut. Kuntaliitto. Viitattu 3.12.2020.

<https://www.kuntaliitto.fi/elinvoima-ja-tyollisyys/kuntien-elinkeinopolitiikka/kuntien-yrityspalvelut>

Kaijomaa, S. 2016. Mistä syntyy yrityksen kannattavuus. Uusyrityskeskus. Viitattu 2.12.2020.

<https://www.uusyrityskeskus.fi/blogi/mista-syntyy-yrityksen-kannattavuus/>

Luomala, A. 2014. SOTE-alan yrittäjyydestä. Esitelmä. Porvoo: Posintra. Viitattu 25.11.2020.

https://www.posintra.fi/wp-content/uploads/2018/01/Sote-alan-yritt%C3%A4jyys-opas_tiivistetty-2014.pdf

Lääkärilehti. Vanhusten hoidon kustannustehokkuutta voidaan parantaa, 2014. Viitattu 24.11.2020

<https://www-laakarilehti-fi.nelli.laurea.fi/tieteessa/terveydenhuoltoartikkelit/vanhusten-hoidon-kustannustehokkuutta-ja-laaturaa-voidaan-parantaa/>

Pennanen, A. 2017. Kotihoidon palvelutiimin hoitosuunnitelman tekemisen haasteet -mobiili kotihoitopalvelu 2016. Kehittämistyö. Sosiaali- ja terveysalan kehittäminen ja johtaminen, YAMK. Oulun ammattikorkeakoulu. Viitattu 11.5.2021.

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/128148/Pennanen_Anne.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Kuntaliitto. 2017. Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palveluiden parantamiseksi 2017-2019. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2017:6. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. Viitattu 1.3.2020.

http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80132/06_2017_Laatusuositusjulkaisu_fi_kansilla.pdf?sequence=1

Sosiaali- ja terveysministeriö ja Suomen Kuntaliitto. 2020. Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020-2023. Tavoitteena ikäystävällinen Suomi. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2020:29. Viitattu 11.11.2020.
https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162455/STM_2020_29_J.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Sosiaali- ja terveysministeriö. Kotihoito ja kotipalvelut. Viitattu 25.11.2020.
<https://stm.fi/kotihoito-kotipalvelut>

Sosiaali- ja terveysministeriö. Kotisairaanhoido. Viitattu 9.3.2020.
<https://stm.fi/kotisairaanhoido-kotisairaalahoido>

Suomi.fi-verkkotoimitus. 2019. Liikeidea. Viitattu 1.12.2020.
<https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritystoiminnan-suunnittelu/opas/yritysideasta-liiketoiminnaksi/liikeidea>

Suomi.fi-verkkotoimitus. 2020. Yritysmuodot vertailussa. Viitattu 2.12.2020.
<https://www.suomi.fi/yritykselle/yrityksen-perustaminen/yritysmuodot/opas/yritysmuodon-valinta/yritysmuodot-vertailussa>

TE-palvelut. Starttiraha. Aloittavan yrittäjän tuki. Viitattu 11.3.2020.
https://www.te-palvelut.fi/te/fi/tyonantajalle/yrittajalle/aloittavan_yrittajan_palvelut/starttiraha/index.html

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2019. 8 faktaa vanhuspalvelujen tilasta. Viitattu 19.11.2020.
<https://thl.fi/fi/-/8-faktaa-vanhuspalvelujen-tilasta>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2019. Kotihoito. Viitattu 1.3.2020.
<https://thl.fi/fi/web/ikaantyminen/muuttuvat-vanhuspalvelut/kotihoito>

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 2020. Muuttuvat vanhuspalvelut. Viitattu 25.11.2020.

<https://thl.fi/fi/web/ikaantyminen/muuttuvat-vanhuspalvelut>

TESO ry. 2019. Viitattu 3.12.2020.
<https://www.teso.fi/teso/>

TESO ry. 2019. Jäsenyys. Viitattu 3.12.2020.
<https://www.teso.fi/jasenyys/>

Uusyrityskeskus. Liiketoimintasuunnitelma yritystoiminnan punaisena lankana. Viitattu 1.12.2020.
<https://www.uusyrityskeskus.fi/yrityksen-perustaminen/liiketoimintasuunnitelma/>

Uusyrityskeskus. Uusyrityskeskus auttaa yrittäjän alkutaipaleella. Viitattu 3.12.2020.
<https://www.uusyrityskeskus.fi/yritysneuvonta/uusyrityskeskukset/>

Valvira. 2020. Ammattioikeudet. Viitattu 25.11.2020.
<https://www.valvira.fi/terveydenhuolto/ammattioikeudet>

Valvira. 2015. Kotiin annettavat palvelut. Viitattu 10.3.2020.
<https://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/sosiaalihuollon-palvelut/kotiin-annettavat-palvelut>

Valvira. 2021. Toimintakertomus. Viitattu 11.5.2021
https://www.valvira.fi/terveydenhuolto/yksityisen_terveydenhuollon_luvat/toimintakertomus

Valvira. 2021. Usein kysyttyä. Viitattu 11.5.2021.
https://www.valvira.fi/sosiaalihuolto/yksityisen_sosiaalihuollon_luvat/usein_kysyttya

Vanhustyön keskusliitto. 2019. Ikääntyneiden hoiva on osalle jo nyt liian kallista - varallisuuden huomioinen maksuissa "ei ole mahdotonta", mutta voi viedä ojasta allikkoon. Viitattu 4.12.2020
<https://vtkl.fi/ikaantyneiden-hoiva-on-osalle-jo-nyt-liian-kallista-varallisuuden-huomioiminen-maksuissa-ei-ole-mahdotonta-mutta-voi-vieda-jojasta-allikkoon>

Ylöjärven Yrityspalvelut. 2021. Viitattu 8.5.2021.
<https://ylojarvenyrityspalvelu.fi/>

Yrittäjät. Yrittäjän lupa-asiat ja ilmoitukset. Viitattu 3.12.2020.
<https://www.yrittajat.fi/yrityksen-perustaminen/yrittajan-lupa-asiat-ja-ilmoitukset>

Yrittäjät. 2017. Kommandiittiyhtiö. Viitattu 3.12.2020.
<https://www.yrittajat.fi/yrityksen-perustaminen/yrittajan-lupa-asiat-ja-ilmoitukset>

Yrittäjät. Liity jäseneksi. Viitattu 3.12.2020.
https://www.yrittajat.fi/liity?gclid=Cj0KCQiAtqL-BRC0ARI-sAF4K3WHHxC6kAeL1WAbCXq2eBhrcVFp2zfZ5YtZlKYc1s-PeTxWvAL28V_waApl1EALw_wcB#

Yritystulkki. Kommandiittiyhtiö. Viitattu 3.12.2020.
<https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/aloittava-yrittaja/yhtiomuodot/ky/>

Yritystulkki. Liiketoimintasuunnitelmat. Viitattu 1.12.2020.

<https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/aloittava-yrittaja/suunnittelu/liiketoimintasuunnitelmat/>

Yritystulkki. Myynti ja markkinointi. Viitattu 8.5.2021.

<https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/toimiva-yrittaja/myynti-ja-markkinointi/>

Julkaisemattomat

Hakala, T. 2018. Riskienhallinnan kehittäminen. Turun Ammattikorkeakoulu. Turku. Opinnäytetyö.

Juurinen, K. 2016. Aloittavan yrityksen liiketoiminnan suunnittelu ja käynnistäminen. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Helsinki. Opinnäytetyö.

Koivula, T. 2021. Laskelmat kuntoon. Luento 10.5.2021. Ensimetri. ZOOM.

Lång, P. 2014. Uuden aloittavan yrityksen synty- ja kasvusuunnitelma. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Helsinki. Opinnäytetyö.

Taulukot

Taulukko 1: Aikataulu	8
-----------------------------	---

Liitteet

Liite 1 Liiketoimintasuunnitelma	34
--	----

Liite 1 Liiketoimintasuunnitelma